

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

Beszámolás után.

Hónapokon keresztül kinezta szeretett t. országgyűlési képviselőnk azon gyötrelmes gondolat, hogy miképpen kellenék választóinak beszámolni a lefolyt országgyűlési dolgokról; mert hát nem volt nyugta, s bántotta a lelkiismereti furdalás, hogy megválasztása óta, egyszer sem tartotta érdemesnek választói között megjelenni; míg nem egész váratlanul mi kiemeltük a hynárból s háborgó keble ismét napirendre térhetett.

Megbízható értesülésünk alapján a képviselő ur örömeben annyira elragadtatta volna magát, hogy minden tartózkodás nélkül nem habozott kijelenteni, hogy eltekintve a választás alkalmával személyével elkövetett nagymérvű visszaélésektől s hogy a rendelkezésükre bocsájtott 18000 frtból még a szabad evés, ivás költségeit sem fizették, hanem jónak látták azt maguk alá harácsolni s mint közpédán közakarattal megosztolni; a kezébe adott mocsoktalan mandátum sem örvendeztette meg annyira, mint az, hogy helyette elmondottuk sikerült beszámolóját s így ismét nyugodt lehet egy hosszú időn keresztül, mert a választók annyira meg vannak elégedve azon önfeláldozó közreműködése iránt, melyet volt szerencsénk körvonalazni, hogy a hallottak után végleg lemondtak azon óhajukról, hogy csak valaha

is, míg abban a nagy szerencsében részesülünk, hogy az országházban ő képvisel bennünket, hogy egyáltalában beszámolót tartson.

Mi tehát minden túlzás nélkül sokkal nagyobb szíveséget, sőt hálára kötelező barátságot tanusítottunk képviselőnk iránt, mint azok, kik az anyagi s személyi érdekekért nemcsak magukat, de e szegény s valóban jobb sorsra érdemes közönséget is feláldozták s közpédának dobták oda csak azért, hogy a kialakított konczot zsebre vághassák, semmit tevő léhaságukat melengethessék s munka nélkül egy másik választásig gond nélkül élhessenek.

Készséggel kijelentjük tehát, hogy azon látszólagos szíveséget, melylyel oly határtalan örömet szereztünk szeretett képviselőnknek, nem kívánunk egyebet, minthogy a választásának áldozatul esett, elvü barátainkat saját reputációja érdekében, a vezetése alatt álló országos pártkasszából kártalanítani sziveskedjék; mert azt egy képviselő, a kapott mandátum méltóságával sem egyeztetheti össze, hogy azok, kik szolgálatában állottak s pénzük árán győzelemre segítettek, ennyire kismizmiztessenek azok által, kik egyáltalában csak a saját érdekükbe tettek szolgálatot, de nem a képviselő ur érdekében.

Érdekes volna, ha minden előkészület nélkül incognitó leutazna s váratla-

nul betoppanna a pénz szolgálatában álló kortes vezérek közé, hogy mily pánik uralkodik közöttük s mily nehezetteléssel vannak elfelve személye iránt; mert azt nem tudják felfogni s megérteni, hogy Ön őket kikerülve s mellőzve jobb meggyőződése által vezérelve, választóit nem ámitásokkal s oly ígéretek félrevezetésével akarja falnak vezetni, mint elég lelkiismeretlenül ők cselekszik, melyeknek megvalósítása nem csupán a képviselő személyétől van függővé téve, de oly tényezők szükségeltetnek azoknak megvalósításához, hogy sok esetben maga a miniszter ur sincs abban a helyzetben, hogy az egész ország rovására s kárára szolgáltatson egyeseknek megmérhetlen hasznot hajtó előnyöket; de ön elég nyílt s őszinte megmondani, hogy eddigi ténykedése által nem tudott városunknak hasznos szolgálatot tenni. — Éljen!

A beszámoló beszéd illetéknéppen megnyilatkozásának hatása alatt álló Jacubénusok annyira el vannak keseredve, hogy hallomásunk szerint legközelebb egy nagyobb szabásu zártkörű értekezletet fognak tartani, melynek egyedüli tárgyát az fogja képezni, hogy az el nem költött 18000 frtból fenmaradt s szétosztott összeget rövid uton, a posta kikerülésével Önnek vissza származtassák. Ugy legyen!

Neustädter kiszemelt kir. tanácsos ur, legutóbb Dr. s a „csongrádmegyei

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

Anikó.

I.

*Szöke lányka, játékszernek,
Oh ne tekintsd a szívem.
Ha eltöröd, a büntetést
Nem én szabom, — az Isten.
Mig nem késő, térj szebb utra,
Ott áldásom kísér el . . .
Veszedelemes játszani ám
A poéta szívével!*

II.

*Ha te enyim lennél,
De boldog is volnék.
Bűbájos tavaszról,
Rozsákról dalolnék.
De, hogy is lehetnék
Valaha én tied;
Szegény poétáért
Nem dobog a szived.*

Reim Lajos.

Muszka világ.

A helybeli kaszinó elnöke nagytudományu és világlátott férfiú volt. Megvett egy szép kőházat a Templom utcában, egy pompás fekvésű szöllőt a Csoronika dűlőben, aztán letelepedett köztünk. Gazdag ember, azt láttuk mindjárt az első napokban;

hogy honnan szerezte a gazdagságát, mit csinált az előtt, hogyan érett meg a közszereplésre és a kaszinó elnökségére, arról senki se tudott részleteket.

De nem is nagyon firtattuk. Ha egy gazdag özvegy asszony telepszik le a városban, mindenki egyszerre elkezdi feszegetni a multját és mindenféle regényes történetet kezdünk kigondolni róla. A férfinak a multja sohase érdekes; annak csak a jelenével állunk szóba, főleg ha az a jelen gazdag vacsorákkal, sikerült tarokk parthiekkal, emelkedett hangulatu délelőtti konyakozással van fűszerezve.

A kaszinó elnökségre már ez is elég kvalifikáció volt. Hanem az osztatlan bizalmat más szerezte meg számára: a nagy világlátottsága.

Micsoda történeteket tudott elbeszélni ez az ember az utazásairól! Nyugodt lélekkel mondhatom, hogy nem volt Nyugat-Európában város és nem volt Zanzibárban falu, a mit töviről hegyire ne ismert volna.

A hosszú téli estéken városunkban dél után három óraker kezdődnek a téli esték és hajnali egy óráig tartanak, köréje gyűlünk mindnyájan, s ő a szeméit lehunyva, csodálatos folyékonyssággal, mintha csak a leczkéjét mondaná föl, beszélt az utazásairól.

Egyik nap Tibet volt a napirenden, másnap Páris, harmadnap Chicao. Bámulatos, mindegyik helyen akadt valami kalandja,

és mindenütt bomlottak utána az asszonyok.

Nem szerette ha mi vetettük fel a kérdést és haragba jött, ha azt kértük:

— Ma ne a Nilus déltájáról beszéljen, Imre bácsi, hanem például a Norvég fjordokról.

A kérésünket sohase teljesítette, minden nap arról diskurált, a mit maga elé tűzött, s csak három-négy nap mulva került sor a norvég fjordokra.

Ez a különczködés föl is tünt nekünk. Elvégre ilyen nagy utazótól nem lehet kívánni, hogy föltoluló emlékeit egy kíváncsi kaszinói hallgatóság szeszélye szerint sorakoztassa.

Vajjon mi volt ez az ember? Utazó, kereskedő, a ki az üzlete érdekében bolyongta be a világot, vagy dús gazdag különcz, a ki a maga szórakoztatására ment országról-országra?

— Ezt a kérdést kell előbb tisztába hozni, — mondotta a főispán, — s csak azután beszéljünk a képviselő jelöltségről. Ha üzleti szempontból utazott, akkor a jövő választásnál még a kaszinói elnökségből is kibuktatjuk; ha passzióból, akkor egyhangu mandátummal küldjük fel az országházba.

Imre bácsi maga úgy nyilatkozott, hogy a nyugtalan vére és a tudomány szomjas lelke hajtotta országról-országra. Ilyen tiszteletre méltó okok alapján egyhangulag elhatároztuk, hogy a megüresedni készülő

Tanító-Testület" disztája, nincs a helyzettel kibékülve, sőt határozott kifejezést adott azon meggyőződésének, hogy kétféle azon mentségére felhozott kötelességének kibuvására szolgáló igazolását, hogy azon esetben, ha neki valóban szolgálatot akart volna teljesíteni s mindenbefolyását latba vetette volna, hihetetlen, sőt lehetetlen, hogy fáradsága hajótörést szenvedett volna. Ilyen a hála a képviselő urak részéről, a választási elnökök minta s példászerű eljárásukért.

A kamara évi jelentése.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara most adja közre tizenegy éves kötetben jelentését a kerület közgazdasági viszonyairól és beszámol e könyvben egyrészt a kamarának tevékenységéről, másrészt a kerületének ipar-és kereskedelmi eseményeiről.

Bevezetőleg felkéri a kamara a kereskedelemügyi minisztert, hogy tudomást venne a hűségére való törekvésről és köteles őszinteséggel leírt viszonyok mellett, a kifejezett s megokolt kívánságokról is, melyeknek előterjesztésében a kamarát most és minden alkalommal a kereskedelem és ipar fejlesztésének érdekei vezérlik.

Általános részében a jelentés rövid és tömör kivonatát adja az adatok tulajdonságainak és kijelenti, hogy „összevéve ennek az évnek jelenségei és tapasztalásai is az erélyes iparfejlesztés szükségére utalnak és arra, hogy a külföldi és főleg osztrák cikkek kiszorítására alkalmas ipari vállalkozások által mindinkább nagyobb kiterjedésű, szélesebb alapot kell építeni a teljes gazdasági önállóságra.”

A kamara egy éve. E cím alatt a jelentés magának az intézménynek működéséről ad számot, megemlékezően az ezredéves kiállításán elért eredményekről, a kamara székházának fölépítéséről, továbbá az apatini kosárfonó tanműhely és a hmvásárhelyi agyagipari tanműhely létesítéséről, a kerület szövőiparának fejlesztésére irányuló ak-

mandátumot (képviselőnek az igazságügy-miniszter egy közjegyzői irodát helyezett kilátásba) Wolf Imrénak ajánljuk fel.

Hogy fog bámulni az országház, ha Wolf Imre, az egyesült ellenzék tekintélyes tagja előáll tapasztalataival! Tisza Kálmán besiet a folyosóról, Szilágyi kiejti kezéből a csengettyűt, úgy figyel, a miniszterek körül állják a szónokot, s a karzat lélekzetét visszafojtva lesi a szót Wolf Imre ajkairól.

Igy is történt volna. Bizonyosan így történt volna. De egy kellemetlen incidens jött közbe.

Valamelyikünk egy szerenczétlen délutánon azt a kívánságot merete megkoczkáztatni:

— Hát Muszka országban járt e valaha Imre bácsi? Arról még sohasem beszélt.
— Hogyne jártam volna, — mondta a kaszinó elnöke hangosan. Mindenütt jártam. Arról beszélek, a miről nekem tetszik; várj a te Muszka országoddal.

És elkezdett a chinai népéletéről beszélni. Négy nappal később Wolf eleget tett kérdésünknek és a muszkákról kezdett beszélni, még pedig oly gyönyörűen, hogy valósággal tűzbe hozott bennünket. Mennyi élénk megfigyelés, találós megjegyzés, bölcs mondás! Lelkesülten éljeneztük meg, a mandátum biztosítva volt. A főispán is annyira el volt ragadtatva, hogy maga is kedvet kapott egy oroszországi utra. „Még ma hozzáfogok a tanulmányozásához” — mondá. Bement hát Spitzerhez, a könyvkereskedő-

czioról és sikeres tevékenységének sok más részletéről.

Az őstermelés fejezetében közöltetnek a folyamszabályozásra vonatkozó adatok, melyek szerint a kerület tiz ármentesítő társulata által fönntartott védművek hossza 512 ezer méter, az ármentesített terület 575 ezer kat. hold, a társulatok terhe 18 millió 767 ezer forint.

A birtokviszonyokról szólva, a könyv eredményeikben és tanulságaikban közgazdaságilag is jelentősnek mondja a teljes részletességgel föltüntetett telekkönyvi adatokat s különösen azokat, melyek a betáblázott terhek apadására és az új terhek keletkezésére vonatkoznak. Az ingatlanokra bekebelezett terhektől való fölszabadulás tesz 15,956 esetben 13 millió 570 frtot, az új terhek keletkezése 21,743 esetben 23 millió 334 ezer forintot, vagyis e szerint a *teher-szaporodás majdnem teljes tiz millió frt.*

Valósággal megdöbbentőnek látszik ez az adat azért, mert évről-évre következetesen emelkedik az ingatlanokra betáblázott terhek mennyisége, az utóbbi három évben átlag tiz-tiz millió forint összeggel (1804-ben 12 millió, 1895-ben 10, 1896-ban 10) és ez a telekkönyvi teher-szaporodás e kerületben természetszerűleg tulnyomóan a földbirtokra esik és csak kisebb részben a házakra.

„Mindezek az adatok — mondja a jelentés — szomorú képet adnak a kerület ingatlan birtokainak eladósításáról és ha igaz is, hogy egyrészt hasznos gazdasági beru házasokra fordítják a kölcsönöket, másrészt pedig az ármentesítések is több-több földet tettek művelhetővé, a kerület legfőbb értékének, a termő földnek mérlege kétségtelenül igen rosszul áll és nem bír ki olyan újabb megterheléseket, minőket a legutóbb három esztendő abnormalis adósság-halmozódásai mutatnak majdnem egyaránt a kamarai kerület minden pontján, de mégis fokozottan a Bácska egyes törvényeségi ke- rületeiben.”

Sok gyakorlati részletet tartalmaz a munkaviszonyokról irt fejezet, konstatálva, hogy nem elméleti, de gyakorlati diagnózis mellett a legerőteljesebb gyakorlati akcióra van szükség a földműves munkások ügyében és hogy itt az állam részéről is áldozatok kellenek.

höz, s megkérdezte, van-e valami jó könyve Oroszországról?

— Van, méltóságos uram, éppen mostanában érkezett. A pesti lapok nagyon dicserik. A Wolf nagyságos ur vett is már belőle egy példányt.

Kezünkbe vettük a csinos kiállítású könyvet. Falk Zsigmond dr. irta, a czime Oroszország. A főispán rögtön kifizette, s még ott a boltban elkezdte olvasni. A második lapnál bámulva kiáltott fel:

— Gyertek ide, nézzétek. Hiszen ez szóról-szóra ugyanaz, mint a mit Imre elmondott nekünk!

Tovább lapozgattuk a könyvet: végtől-végig, ugyanaz a sorrend, ugyanazok a találó megjegyzések.

Egyszerre tisztán láttunk mindent. Hát inue van a Wolf Imre nagy világlátottsága. Összevásárolja a könyveket, betanulja, aztán fölmondja, mint valami lecckét. Azért nem beszélt soha arról, a mire kértük, előbb meg kellett tanulnia.

... Falk Zsigmond kitünő könyvét megismertette velünk Wolf Imre; ezzel az egy köszönettel tartozunk neki; de amannak sikereit nem vagyunk hajlandóak neki érdemül felróni, s ezért tudtára adtuk, hogy a mandátumból nem lesz semmi, a kaszinói elnökségről is czélszerű lesz lemondani.

Wolf Imre a bukást nem akarja közölni elviselni; ennélfogva eladó a szép kőház a Templom-utcában és a pompás fekvésű szálló a Csornika dülőben. *Szeghy Ákos.*

Közli a jelentés az 1896. évi termés adatait, részletesen kimutatja a dohánytermelés lanyatlását, a szőlőtelepítés fejlődését, eredményeit, szőlő a rizstermelés, a kertészet erdészeti, az állattenyésztés és selyemtermelés adatairól.

Behatóan foglalkozik a „kereskedés” fejezete az elmúlt év áruforgalmával, mely jelentékeny gabona- és lisztkiviteli többletet mutat az előző évhez képest, de annál megdöbbentőbb *visszaesést* az állatok és állati termékek kivitelében.

Részletesen közli aztán a jelentés a kerület árubehozatalát a szegedi és ujvidéki vámadatokból és külön kiterjeszkedik a kereskedés minden szakmájára, fölsorolva a rendelkezésre álló adatok mellett a bajokat, panaszokat és sérelmeket is, melyeknek megszüntetését kéri.

Az ipar helyzetéről adván általános és részletes képet, a jelentés felsorolja a segítség szükségét és módjait és hangsúlyozza, hogy „ezekkel az eszközökkel fokozatosan elő lehet segíteni a kerület kisipari fejlődését, a mi aagy közérdek már az ipari foglalkozásokban levők nagy számánál fogva is és azért, hogy a kisiparos elem, önálló és segédek, mint eddig, úgy ezentul is, ellenállhassanak a szociális izgatások kísértéseinek és fokozhassák azt a valósággal hazafias szolgálatot, melyet eddig is teljesítettek az által, hogy a kerületben épp az ipari munkások adnak példát a tömegnek a törvények tiszteletében és a társadalmi békeesség megóvásában.”

Részletesen szól aztán a jelentés a házi és népipar helyzetéről, fejlesztésének szükségéről és módjairól, a mezőgazdasági és a malomiparról. Az utóbbiról kimutatja, hogy a kerület összes malmaiban (124 gőzmalom, 412 vizimalom, 831 szárazmalom, 493 szélmalom) a járlatok száma 6124, napi őrle-képesség 50,030 mázsa a mi 300 munkanapot véve, 15 millió évi termelésnek felel meg, de a kerület malmai csak harmadrész erejüket képesek kihasználni és így az évi liszttermelés a kerületben mintegy öt millió mázsa.

Jelentékeny a kerületben a szeszipar, több mint 16 ezer hektoliter termeléssel, a sörfőzés, de főleg az eczetgyártás. Harminczkét eczetgyár van a kerületben, melyek évenként 7128 hectoliter szeszt dolgoznak föl vagyis ötvenezer hectoliter eczetszeszt gyártanak.

Sorban ösmerteti a jelentés a vegyészeti ipart a kerületben igen nagy arányu faipart, az érezipart, nemes fém- és műipart, agyag és kőipart, ruházati, bőripart s a fonó-szövőipart, melyben kiváló fontosságúak, s értékűek első sorban a szegedi kenderfonó gyár, a szövőgyár, a palánkai kenderkikészítő és kötélgyár, a Thiel féle ujfuttaki fonó-szövő-gyár, az egyelőre kisebb keretű kulai selyemszalag-gyár, az ujonan létesült bulkeszi posztó-gyár és a műszövők s a takácsok műhelyének tömege.

Kimutatást ad a jelentés a kerület élelmezési iparáról, fogyasztási adójáról, építő iparáról, építkezéséről és a szegedi dohánygyár működéséről, melynek termelése volt 1896-ban 28 millió 920 ezer darab szivar, munkás száma 694, a kifizetett munkadíjak összege 123 ezer frt.

„A kerület fegyencz- és rabiparából — így szól a jelentés — ismételve csak az iparosok panaszaiból vehetünk tudomást, mivel ezen állami intézetek igazgatóságai következetesen elzárkóznak az adatok szolgáltatása elől a mi aztán arra vezet, hogy talán még súlyosabbaknak látszanak a

károk, miket a rabipar okoz a képesített és nehéz viszonyokkal küzdő iparosoknak. Talán, azt mondjuk, mert valósággal is igen nagy károkat okoz a fegyenczipar, melyet már valósággal versenybe állítanak és teljes indokoltan tartjuk azt az elkésredést, melylyel az iparosság követeli az orvoslást. Mert ha nem tekinthetünk is be a fegyenczipartelepek és rabdologházak melyen elrejtett üzletkörébe, látjuk annak külső hatását a különben is szomorú helyzetben élő, vagy inkább tengődő tisztos kézmű iparosok körében.

Ujdonságok.

— **Halálozás.** A csongrádi esperesi kerület egy nyugalmazott papja, Ft. Tóth Ferenc nyugalmazott pusztapéteri plebánus életének 57-ik áldozásának 30-ik évében hosszas, súlyos betegség után e hó 11-én elhalálozott. Temetése nagy pompával ment végbe e hó 13-án. Temetése a kerület papságán kívül nagyszámú közönség volt jelen. Ez alkalomból az esperesi kerület a következő gyászjelentést adta ki: „A csongrádi esperesi kerület papsága mélyen megsomorodott szívvél jelenti szeretett testvérének az Urban Ft. Tóth Ferenc nyugalmazott pusztapéteri lelkésznek folyó hó 11-én esti félhét órákor, keresztényi béketűréssel viselt hosszas szenvedés és a halálkötők szeptségeinek példás fölvétele után, élete 57. s áldozásának 30. évében Csongrádon bekövetkezett csendes elhunytát. Az egésztestű szent mise-áldozat f. hó 13-án reggel félkilenc órákor fog a boldogultnak lelki üdvéért a csongrádi p. ebániai templomban bemutatni, hideg tetemei pedig a templomtűzai halottasházból ugyanaznap délután fél négy órákor fognak a csongrádi róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Requiescat in pace! Kelt Csongrádon, 1897. nov. 12.”

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrádvármegye közigazgatási bizottsága a f. hó 15-én délelőtt fél 10 órákor tartja e havi rendes ülését, az alispáni elfogadó teremben Szentesen.

— **Uj államfogyók.** Legujabban *Légrádi* Károly és dr. Holó Lajos országgyűlési képviselők készülnek bevonulni a szegedi államfogyóházba. A kir. tábla mindkettőjüket 5—5 napi államfogyóházra ítélte.

— **A nyári színház veszélyben.** F. hó 9-én éjjel 11 órákor megkondult a vést jelző harang, a közönség rémülten szaladt végig az utcákon, annélkül azonban hogy sejtelték volna, hogy hol s merre van a tűz. A torony-ör látván a fejtelenséget torka szakadtából lekiáltott, hogy a „népkertben” ég a színház. Villámcsapásként hatot e rémhír a közönségre, örült futásnak eredve hogy ha még lehet ez egyedüli nyári mulató helyiségünket a végenyészet pusztulásától megmenteni. S valóban a véletlen szerencse közreműködött, mert a nyaldosó lángok, már már elborították a tetőt, midőn egyszerre a kert bérlője a legnagyobb elszántsággal s a kétségbeesés ösztönzése által vezéreltetve, neki rohant az égő lángoknak s emberi képzeletet felülmúló ügyességgel kidöntötte az oldaldeszkákat s meg-hiusította a tűz tovább terjedését. A kár jelentéktelen; de ezuttal nem azon fordul meg a kérdés, hogy a kár mekkora, hanem elvitázhatatlan tény az, hogy itt gyújtogatás bünténye forog fenn, csak az a kérdés, hogy azon ártatlan, mindnyájunk közös szórakozási helye kit feszélyezett, hogy ott legyen. Ismerve Bogdán József helybeli csendőr-örsvetető ur ügyességét, szorgalmát s kiváló tehetségét, nemkülönben fáradságot nem ismerő, önfeláldozó tevékenységét, reméljük, hogy e lappangó bűnöst, mihamarabb az igazság szolgáltatás kezeibe adja, hogy méltó büntetését, mások elrettentésére elnyerje. Csak attól félünk, hogy mire a beadott fellebbezés a bírletre nézve illetékes helyről leérkezik, nem lesz mit bérbeadni, ha ez így folytatódik.

— **A sertésvész orvossága.** Nagy fontosságú dolgot jelent a következő értesítés: Miután az állami bakteriológiai intézetben végzett vizsgálatok megállapították, hogy a

betegségen átesett sertések vérsavója az egészséges sertéseket megvédi a fertőzés ellen, — a földművelési miniszter elrendelte, hogy az új védő oltási módszerrel az országban nagyobb arányú kísérletek történjenek és nyolcz állami állatorvost külön is megbízott e kísérletekkel. A beérkezett jelentések szerint, — eltekintve a magánosok részéről sokkal nagyobb számban végzett oltásoktól — eddig 43 községben 9098 sertést oltottak be. Az eseteknek felében már az eredményről is beszámoltak és e szerint az esetek többségében a beoltott sertések közt a vész nem lépett föl, vagy csak kevés elhullást okozott. Tekintettel ezekre az eredményekre, a miniszter intézkedett az iránt, hogy a főváros X. kerületének, tehát Kőánybáuk alkalmas helyén a sertésvészöl fenmaradt sertések tartassanak. Ezekből szükség esetén naponta 500 sertés beoltására lehetne oltóanyagot előállítani és azt méltányos áron a gazdáknak szétküldeni. A miniszter egyidejűleg az erdélyi gazdasági egyesületnek, mely Kolozsváron van, hasonló telepet állított fel, pénzsegítséggel utalványozott. Így tehát két olyan telep volna az országban, honnan a gazdák a sertésvész ellen való oltó-orvosságot mehozathatják.

— **Tűzoltóink.** Az Önk. Tűzoltó Egylet utóbb tartott tisztújítása alkalmával azt hittük, hogy az ez ideig félig tengődő egyesület az újonnan választott tisztikar által ébredésre, működésre, szóval konkrét ténykedésre lesz sarkalva. Csalódtunk. Az eddig mégis némiképen működő egyesület az újraelakulás óta nyáron át is téli álmát alussza. Létezésükről csupán a központ tud annyit, hogy Csongrádon önk. tűzoltó egylet van. Az egyesület azonban tényleg tepsedésben van, mely tepsedés okát leginkább a paraucsuok és elnökség, vagyis az egyesület vezetőségének muladékoságában véljük feltalálhatni. Lapunk szűk tere nem engedi meg ez alkalommal, hogy egész tárgyilagossággal írjunk az egyesület aluszékony tepsedéséről, de az utóbb előfordult tüzeset alkalmával szerzett tapasztalataink azon nézetünk kifejezésére készlet, hogy, ha az egyesület vezetőségének egyenemely tagját magát ügyei annyira lekötik, hogy az egyesület ügyeivel nem foglalkozhat, ugy adja be állásáról való lemondását s engedjen ez által teret oly egyéneknek a működésére, kiknek idejük megengedi, hogy az egyesek és a közös vagyon fölött nivatásához képest örködjön. Megbotránkozásunknak kell kifejezést adni a tüzesetek alkalmával tapasztalt hiányosságok fölött, melyek kizárólag az egyesület vezetőségének muladékoságának kifolyása. Az előforduló tüzeseteknél nincsenek jelen azok, kiknek az egyesületi alapszabály rendelkezéséből elsőként kellene ott megjelenni, s így a köztűzoltók fejvesztett futkosásának sincs meg a kívánt eredménye. Az önkéntes tűzoltók működése tehát illetéktelenül komoly számba nem vehető, mértis a tűzbiztonság kizárólagos őrei az a négy darab városi tűzoltó volna, kik azonban csak akkor vonulnak ki a tűz színhelyére, ha valyamelik kávéházból átüzennek a tűzörségre, hogy jöjjenek, mert tűz ütött ki, itt vagy amott. Ilyenkor a tűzörségi tanyán fejvesztett kapkodás áll be, egy elszalad felkölteni a toronyórt, illetve tűzört, a ki egy negyedórai éktelen ordítózásra rendszerint azzal válaszol le, hogy „Jól van no, hiszen látom!” Nincsen tehát komoly számba vehető önkéntes még kevésbé pedig városi tűzoltóságunk, s így nincs ki örködne az elemi csapások idején a köz és magán vagyou felett.

— **Táncztanfolyam.** K. Farkas László táncztanító, a f. hó 15-én nyitja meg táncztanfolyamát a Pannónia szálloda dísztermében. Sokkal előnyösebben ismeri Csongrád közönsége a tehetséges táncztanító urat, mintsem hogy a táncztanítás terén szerzett érdemei ez alkalommal külön méltatásra szorulna. A tanfolyam megnyitása alkalmával tehát csupán azt említjük meg, hogy a hat heti tanfolyamra 4 firt díj fizetendő utolagosan. Iratkozni lehet naponta az iskola helyiségben.

— **Ujabb leleplezés.** Megirtuk a múlt hónapban, hogy II. jegyzőnk Holczer Adolf, a közgyűlés elé oly kérelemmel járult, hogy tekintettel idült betegségére, mely alapos kurát igényel, 6 heti szabadságot kért. A

közgyűlés kérelmének helyt adott s egyhangulag megadta a kért szabadságot, azon forró óhaj reményében, hogy végleg vissza fog vonulni állásától, melyet csak privát ügyek üzésére használ fel, de hivatalos kötelességét alantos közegre bizza, kik számtalan esetben a közönség rovására nagy bakokat lönek a tudás hiányában. Ha valaki azt hiszi, hogy II. jegyzőnk a kapott szabadságot arra használta fel, hogy iparkodott volna, megrongált egészségének helyre állítása végett, saját kérelmének támogatása mellett orvosi tanácsra a hangoztatott gyógyhatású fürdőt igénybe venni, nagyon csalódik, mert azóta a legnagyobb pontossággal jár fel a hivatalba, hogy a hivatal keretén kívül eső privát munkákat háborítlanul teljesíthesse; miután ugy senki által nem lesz zavarva, mert tudva levő dolog, hogy ő ha hivatalba van is, hivatalosan nincs jelen. Azt hisszük, ha ugyan feltevéssünkbe nem csalódnak, hogy a II. jegyző ur elérkezettnek látja az időt, hogy mindama fontos iratokat, melyek ama tényeivel vannak szoros összefüggésben, melyek a hivatalt reá nézve lehetetlenítették, szintű megfelelően rendezzi.

— **Községi közgyűlés.** Csongrád város képviselő testülete a f. hó 16-án délelőtt 9 órákor a község közháza tanácstermében községi képviselőtestületi rendes közgyűlést tart.

— **Beszűntetett gőzhajózás.** A Tiszán, Szeged és Szolnok között, vegyes járatban közlekedő gőzhajók, tegnap tették meg az utjokat ez évben utoljára. A hajók a társaság intézkedése folytán, a mai napon indulnak el téli állomás helyeikre.

— **Országos gazdasági kiállítás Szegeden.** Az országos gazdasági egylet által a jövő évben Szegeden országos mezogazdasági kiállítás rendeztetik.

— **A sertészár feloldása.** A szegedi sertéskereskedők vörössel fogják jegyezni 12-ét. A hat hónapig tartott zárlatnak vége van. Az állami orvos szakvéleménye alapján az I. fokú állategészségügyi hatóság megszüntette a június 1-én elrendelt sertés-zárlatot e hó 12-én.

— **Elismerés a csendőrségnek.** Erős dolguk volt egész nyáron át a csendőröknek. Az aratási és ehhez hasonló sztrájkok réme kísértett állandóan az Alföldön. Megsokszorozódott éberségre; nagy körültekintésre és kellő tapintatra volt állandóan szükség, nehogy az amugy is veszedelmes baj még jobban elmérgesedjék. Mindenképen mintaszerűen teljesítette a szegedi csendőrkerület ezen nehéz feladatot, melyért a miniszterium leiratban közölte ismerését, legnagyobb fokú megelégedését.

— **Gyümölcs-eltartás új módja.** Egészségügyi szempontból igen lényeges, hogy téli gyümölcsünket kifogástalan állapotban telen át egész tavaszig eltarthassuk. E célra leghelyesebbnek bizonyult a tőzeg, mely nem csak fertőztelenítő hatásánál és olcsóságánál, de mint rossz melegvezető is ajánlható. Finomra törve és megszitálva ugy alkalmazzuk, hogy akár hordókba, akár ládába rétegenként egy-egy sor gyümölcsöt rakunk s ezt is így folytatjuk, míg a láda meg nem telik, ügyelvén arra, hogy az alsó és felső sort a tőzegpor képezze. Ily eljárás mellett a gyümölcs épségben és értékben semmit sem veszít, sokáig eltart s a legnagyobb hideget is eltűri.

— **A mesterséges borok ellen.** A kereskedelmiügyi miniszter rendeletet bocsátot ki az összes önálló igazgatással bíró hazai vasúti és hajózási vállalatokhoz a mesterséges borok forgalomba hozatalának megakadályozására. A rendelet szerint az összes közlekedésivállalatok kötelesek utasítani állomásait, hogyha oda mesterséges borok érkeznek, arról jelentést tegyenek s egyuttal mutassák ki azt is, hogy kik, hol adták föl a bort és kinek a címére megy.

— **Grünwald S. és Tsa cég Budapest.** Nagy-rabecsült olvasóink szives tudomására juttatjuk, hogy a 30 év-óta fennálló bel- és külföldön általános ismert cs. és kir. szab. finom piperezappan-, illatsz. és vegyi termékek-gyár Grünwald Vilmos ur kilépése folytán a gyára eddigi tulajdonosai, az alapító Klein Jakab ur és ennek fia, Klein Gyula ur egyedüli tulajdonába ment át, a kik a gyár vállalatot saját gyári helyiségükben Dobutca 13. sz. alatt Klein és Fia cég alatt tovább

